

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ІНТЕРЛІНГВІСТИКА

підготовки
спеціальності
освітньо-професійної програми

форма навчання
курс
семестр

Бакалавра
035 Філологія
Прикладна лінгвістика. Переклад і
комп'ютерна лінгвістика
денна, заочна
4-й
VIII

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «ІНТЕРЛІНГВІСТИКА»
підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035
Філологія, за освітньо-професійною програмою Прикладна лінгвістика.
Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної
лінгвістики Рогач О.О.

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «ІНТЕРЛІНГВІСТИКА»
затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Завідувач кафедри: _____ проф. Біскуп І. П.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подана згідно з навчальним планом спеціальності та представлена у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибіркова навчальна дисципліна
		Рік навчання - 4
		Семестр – 8
		Лекції – 54 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
		Консультації - 10 год.
Кількість годин/кредитів 150 /5		Самостійна робота - 86 год.
		Форма контролю: залік
		Мова навчання – англійська/українська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибіркова навчальна дисципліна
		Рік навчання - 4
		Семестр – 8
		Лекції – 14 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
		Консультації - 18 год.
Кількість годин/кредитів 150 /5		Самостійна робота - 118 год.
		Форма контролю: залік
		Мова навчання – англійська/українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Рогач Оксана Олексіївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент кафедри прикладної лінгвістики
Посада	Доцент
Контактна інформація	м.т. (096)5612665
	oksana.rogach@vnu.edu.ua,
Дні занять	(посилання на електронний розклад)
	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. *Анотація курсу.* Силабус навчальної дисципліни «Інтерлінгвістика» складений відповідно до освітньо-професійної програми **Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика** підготовки бакалавра спеціальності 035 Філологія.

«Інтерлінгвістика» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін для студентів-бакалаврів. Вона забезпечує формування в студентів науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та передбачає оволодіння знаннями про мови в парадигмі: міжнародні / міжнаціональні / етнічні, природні / штучні, нерегульовані / регульовані / плановані, неспеціалізовані / спеціалізовані, про результати лінгвопроекування в історичному аспекті.

2. *Пререквізити.* Підґрунтям для викладання курсу «Інтерлінгвістика» є володіння англійською на рівні B1, B2, C1; успішне засвоєння освітніх компонент «Англійська мова», «Основи прикладної лінгвістики», «Комп'ютерна лінгвістика», «Політична лінгвістика», «Теоретична та прикладна лінгвістика» тощо.

До *постреквізитів* належать такі дисципліни, як «Теорії засвоєння мов», «Наукова комунікація іноземною/українською мовою», «Філософія мови», «Нові тенденції сучасної лінгвістики».

3. *Мета і завдання навчальної дисципліни.*

Мета навчальної дисципліни - ознайомити студентів з найвідомішими проектами планованих мов та основними аспектами вивчення інтерлінгвістики як науки.

Завдання навчальної дисципліни: подати найважливіші теоретичні відомості з інтерлінгвістики як спеціальної мовознавчої науки; ознайомити з найвідомішими проектами міжнародних планованих мов; окреслити культурно-соціальні ролі мови і мовлення та шляхів провадження ефективної

мовної політики на міжнародному рівні; докладніше з'ясувати специфіку фонетичної, лексичної та граматичної будови есперанто як успішного мовного проекту.

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування таких компетентностей:

1. Інтегральної компетентності (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов **(ІК)**).

2. Загальних компетентностей:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово **(ЗК 3)**;
- Здатність бути критичним і самокритичним **(ЗК 4)**;
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями **(ЗК 5)**;
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел **(ЗК 6)**;
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми **(ЗК 7)**;
- Здатність спілкуватися іноземною мовою **(ЗК 9)**;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу **(ЗК 10)**;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях **(ЗК 11)**;
- Здатність проведення досліджень на належному рівні **(ЗК 13)**.

3. Фахових компетентностей:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ **(ФК 1)**.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні **(ФК 2)**.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов **(ФК 3)**.
- Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію **(ФК 4)**.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя **(ФК 6)**.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань **(ФК 8)**.

- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення **(ФК 11)**.

Очікувані **програмні результати навчання**. Після успішного вивчення курсу студенти будуть здатні:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації **(ПРН 1)**;

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати **(ПРН 2)**;

- організовувати процес свого навчання й самоосвіти **(ПРН 3)**;

- співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо **(ПРН 5)**;

- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів **(ПРН 7)**;

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють **(ПРН 12)**;

- використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя **(ПРН 14)**;

- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності **(ПРН 16)**;

- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання **(ПРН 17)**;

- мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах **(ПРН 18)**;

- мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології **(ПРН 19)**.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планових мов. Основні аспекти інтерлінгвістики							
Тема 1. Різновиди мов із функційного погляду. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди.	26	10			14	2	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Тема 2. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука. Міжнародні планові мови.	25	8			16	1	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Тема 3. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.) Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.	24	8			14	2	ДС + ДБ + РК / 2+2+1
Разом за модулем 1	75	26			44	5	11
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							Т 1 /10
Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування							
Тема 4. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації)	24	8			14	2	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Тема 5. Фонетична і морфемна системи есперанто. Морфологічна система есперанто. Частини мови.	25	10			14	1	ДС + ДБ + РК / 1+1+1

Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування							
Тема 4. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації)	24	2			19	3	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Тема 5. Фонетична і морфемна системи есперанто. Морфологічна система есперанто. Частини мови. Синтаксична система есперанто. Діалогічне мовлення. Текст.	24	2			19	3	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Тема 6. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі	25	2			20	3	ДС + ДБ + РК / 1+1+1
Разом за модулем 2	73	6			58	9	9
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							Т 1 /10
Залік							
Усього	150	14			118	18	100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати стислі відповіді на питання планів семінарсько-практичних занять, ознайомитися із фонетичною і граматичною будовою найбільш поширеної штучної мови есперанто, навчитися визначати граматичні форми, підготувати діалоги-розповіді про себе із використанням питальних слів.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Під час вивчення курсу «Інтерлінгвістика» студент повинен виконати такі види роботи: вивчити лекційний матеріал, виконати завдання для самостійного опрацювання, написати модульні контрольні роботи, скласти залік.

Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів. Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Відповідно до встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому

модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися вимог щодо проходження виробничої перекладацької практики, професійної етики та академічної доброчесності. Студенти-практиканти повинні дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу, толерантно ставитися до професорсько-викладацького складу та інших здобувачів освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студент допускається до складання заліку з курсу за умови виконання планів семінарів та успішного написання модульних контрольних робіт. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку в терміни, визначені розкладом залікової сесії, за умови доопрацювання програмного матеріалу.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності студента оцінено певною кількістю

балів. Сумарна кількість балів, яку студент отримує під час вивчення курсу за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, якій відповідає: зараховано/не зараховано (з можливістю повторного складання).

Протягом вивчення курсу студент має можливість набрати 40 балів поточного оцінювання (20 балів за виконання завдань для самостійного опрацювання (презентацію штучної мови) і 20 балів за модульні контрольні роботи) та 60 балів за підсумковий контроль.

Дисципліна складається із двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заліку)

Підсумковий контроль проводять у формі заліку, який передбачає написання тестів. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60 балів.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
90 – 100	Відмінно Дуже добре Добре Задовільно Достатньо	Зараховано
82 – 89		
75 – 81		
67 – 74		
60 – 66		
1 – 59	Незадовільно	Не зараховано

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Данилюк Н. Есперанто – успішний проект міжнародної планової мови: 130 років функціонування (Міжнародному року творця есперанто Людвіга Заменгофа присвячено). *Актуальні питання іноземної філології* : наук. журнал / [редкол. : Біскуб І. П. (гол. ред.) та ін.]. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. № 6. С. 45–52.

2. *Интерлингвистическая теория и практика международного вспомогательного языка* : сб. ст. / отв. ред. А. Н. Дуличенко. Тарту, 1988. 184 с.

3. Garavito de, J.B., John W. Schweiter. *Introducing Linguistics. Theoretical and Applied Approaches*. Cambridge University Press, 2021. 638 p.

4. Gobbo F. *Introduction to Interlinguistics*. Grin Verlag Publisher, 2020. 164 p.

5. Schubert K. *Interlinguistics*. // Mode access : <http://www.klausschubert.de/material/Schubert1989InterlinguisticsItsAims.pdf>

Додаткова література

6. Ахманова О. С. Естественные языки и постановка проблемы создания искусственного вспомогательного языка в эпоху научно-технической революции. *Научно-техническая революция и функционирование языков мира* : сб. ст. М. : Наука, 1977. С. 37–41.

7. Базиев А. Т. О языке будущего / А. Т. Базиев, *Язык и нация* : сб. ст. М. : Наука, 1973. С. 3 –24.

8. Бокарев Е. А. О международном языке науки. *Проблемы интерлингвистики*: сб. ст. М.: Наука, 1976. С. 21–25.

9. Григорьев В. П. Искусственные вспомогательные международные языки как интерлингвистическая проблема. *Проблемы интерлингвистики* : сб. ст. М. : Наука, 1976. С. 35–54.

10. Данилюк Н. Мовний образ України у творах Івана Франка, перекладених мовою есперанто. *Іван Франко та Михайло Грушевський – два велети української культури* : матеріали наук.-практ. конф. 20–21 серпня 2016 року, Коломия–Криворівня / упоряд. В. П. Пацюрко. Луцьк : «Геліанто», 2016. С. 23–28.

11. Исаев М. И. Проблема міжнародної допоміжної мови на сучасному етапі. *Мовознавство*. 1978. №5. С. 3–11.

12. Королевич А. И. Книга об есперанто. К. : Наук. думка, 1989. 253с.

13. Кузнецов С. Н. Теоретические основы интерлингвистики. М. : Изд-во Ун-та дружбы народов, 1987. 206 с.

14. Мельников А. Принципы построения и функционального развития планового международного языка в современной интерлингвистике : авт. дис... на соиск. науч. степ. докт. филол. наук : спец. 10. 02.19 „Общее языкознание”. Минск, 1990. 24 с.

15. Проблемы международного вспомогательного языка. / ред. М. И. Исаев. М. : Наука, 1991. 260 с.

16. Сводост Э. П. Как возникает всеобщий язык? М.: Наука, 1968. 287с.

17. Baza literatura krestomatio /red. V. Benczik– Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. 266p.

18. Blanke D. Interlingvistiko kaj esperantologio: vojoj al la faka literaturo / Detlev Blanke. Rotterdam: UEA, 2003. 41 p.

19. Daniljuk Nina. Artaj kvalitoj de la originala esperanta poezio de Ludoviko Zamenhof. *Ukraina stelo*. 2017. n-ro 3–4. p. 16–21.

20. Duličenko A. En la serĉado de la mondlingvo aŭ interlingvistiko por ĉiuj. *Serio Scio*. Vol. 7. Kaliningrado : Sezonoj, 2006. 159 p.

21. Diskutoj pri malpli uzataj lingvoj / J. Baneres, M. Strubell. Rotterdam: UEA, 2002. 59 p.

22. Enciklopedio de Esperanto. I kaj. II volumoj. Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. 604p.
23. Enciklopedio de historio de la E-movado en USSR. Ĥarkiv: Dmic, 2002. 168 p.
24. Kalocsay K., Waringhien G. Plena analiza gramatiko de Esperanto. Rotterdam: UEA, 1980. 599 p.
25. Lapenna I., Lins U., Carlevaro T. Esperanto en perspektivo. / I. Lapenna, – London: Rotterdam, 1974. 873 p.
26. Phillipson R. Ĉu nur-angla Eŭropo? Defio al lingva politiko / Robert Phillipson . – Rotterdam: UEA, 2004. –254p.
27. Selten R. Por dulingveco en Eŭropo. Argumentoj kaj dokumentoj. Padeborn : IFBVerlag, 2005. 111 p.
28. Saussure R. Fundamentaj reguloj de la vort-teorio en Esperanto. Inko, 2003. 51 p.
29. Tvarozek E.V. Skizo de Esperanta literaturo. Bratislava: Espero, 2004. 91 p.
30. Universala Esperanto-Asocio. Jarlibro 2013. Rotterdam.:UEA, 2013. 280 p.
31. Zamenhof L. L. Fundamenta Krestomatio de la lingvo Esperanto / L. L. Zamenhof. – Riksmanworth, 1994.– 346p.